

Діло

Виходить щодня рано

Реклама опісля
контрагентів ряснє.

Рік LI.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шлани. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний редактор прий-
має від 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8-00 рзд.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 32-00 „
Річно 55-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол. Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр. Чехословач-
чині 30 ч. к. Румунії 150 лей, По-
гарії 7-50 зол. Австрії 7-50 зол.
Збірна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 23-21.
Друкарні: 23-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11 Число Українського і Білоруського Виборчого Бльоку 11

Премія від обезпечення будинків в „Дністрі“
буде в 1931 р. така сама як в ПЗУВ, тому
до дня 31. жовтня ц. р. виводите в ПЗУВ
дозволену законом 1/3 часть і негайно зго-
лосить її до обезпечення в
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

ФУТРА комплетні на замовлення
мужські з ціні від 350-
жіночі плащі з домашні
в ціні від 300- поручає
Промислово-Торговельна Спілка з о. в.
„ХРОМ“, у Львові, вул. Руська ч. 20. Телефон 71-83.
2-10

Сила єдності.

(Кореспонденція з Відня.)

Сила злучених національних українських партій при теперішніх виборах не є лише звычайною сумою сил усіх складових частин. Силу їх збільшує відсутність міжпартійного тертя, значіння кожної партії збільшує авторитет її членивців. Завдяки спільному виступові кожна партія окремо і всі разом є безсумнівним і беззаперечним представництвом нації. З цієї причини до блоку цілком логічно прийнято лише партії безсумнівно національні. Москвофільство старе та радифільство у жаднім зв'язку з національним блоком стояти не може, злука національних партій означила різку межу між табором українського народу та його противниками. У завданнях, які стоять перед українською політикою, якість політичного табору може мати значіння більше ніж його кількісна вага, наріз вимагає від свого проводу кричущих засад і ясних тасел. Сама злука українських партій значить безперечно більше ніж тих кілька мандатів до союму, які вона може принести українцям. Парламентарна праця не є самоціллю, тільки засобом до осягнення господарчих та політичних здобутків нації. Спільна акція в часі виборів є її підготуванням до спільної праці у парламенті, а спільна ексекютива у парламенті може логічно попровадити до відбудови української національної ради, якої рішучо вимагають потреби нашого часу.

Значіння злуки українських партій збільшує останні події в краю, які безперечно причинилися в значній мірі до цієї злуки. Сумні події останніх тижнів, тяжке лихо, що спало на Галичину, крили в собі небезпеку суспільної та політичної реакції серед українського громадянства. Але загартовані пережитим українці не страждали розв'язності. В часі останніх подій виявилось ще раз, що кожна форма суспільної організації на даній національній території на певній стадії свого розвитку входить своїм верхом до національно-політичної організації. Цей процес національно-політичної кристалізації прискорений на наших західних землях винятковими обставинами.

Не зважаючи на те, що умови, в яких живе український народ по обох боках ринського кордону, дуже відмінні, в ході його долі помітна деяка рівнобіжність. Той зворот в московсько-українських відносинах, який означився харківським процесом та XVI конгресом більшовицької партії, про який писалося два місяці тому, має деяку подібність до сучасного моменту в українсько-польських відносинах. Це дозволяє зробити припущення, що розвиток відносин між державою та державною нацією в межах кожної держави відбувається на основі певного не порушеного закону, який є в основних рисах міродатним і для розвитку самої держави.

То не є випадком, що держави, які дістали чужонаціональне населення по війні, мусили полішити шлях свого демократичного розвитку. Югославія пішла слідом за Італією. Польща стоїть перед небезпечкою піти шляхом своїх попередників. Європа стоїть під знаком запеклої національної боротьби, навіть у самостійних однопартійних державах, як Німеччина та Австрія,

що почувають себе пригнобленими іншими, розвиваються скрайні націоналістичні течії. Панування над недержавними націями означає палячу націю коштом свого нормального соціально-політичного розвитку, хід якого стримує завжди страх втратити опановану націю. Класичним зразком цього є Московщина, яка потребувала длягноблення чужих націй спочатку царизму, а тепер потребує для цього більшовизму. Небезпеку національної проблеми розуміли, очевидно, й творці новітньої Європи, що авторили складні норми охорони національних меншостей, але ціла вага цього питання лежить не в національних меншостях, про які ніхто на цілі не дбає, але в національних державах, від яких ці меншости відділяються.

Ціла трагедія українського народу лежить у тім, що її переважача більшість української нації не спромоглася втримати власної національної держави, що тридцять мільонів українців полишилися в межах радянщини. Територія українського народу творить той міст, який більшовизм все використовує на лихо українцям для виступів проти Європи. З цієї точки погляду останні події в Галичині набувають поважного значіння для цілої Європи.

Таке становище, в якому опинився політичний провід українського народу в Галичині, вважають московські можновладці за пригідне для по-

вого походу проти нього. Філія московського центру, центральний комітет комуністичної партії Польщі, закликає українське населення до боротьби проти його власного політичного проводу, проти „жовто-бланшного фашизму“, відпоруки московського більшовицькому намаганням накинати українському населенню засоби боротьби „селянства та робітництва в Китаї та Індії“. Де більшовицьких та радифільських осередків наших земель у Польщі пливають знов гроші на ширення деморалізації та анархії серед українського населення. Московський уряд сподівається, що український політичний провід не витримає в часі виборів боротьби на два фронти, і тогось до рішучого наступу. В Харкові, Києві, Одесі та інших більших містах України відбуваються гучні демонстрації та маніфестації за „самовизначення“ Галичини аж „до відокремлення та об'єднання з Радянською Україною“. Більшовицька преса переповнена статтями, де поруч з напалями на польський уряд ганьблять УНДО за те, що воно „гнобить український народ“, а УВО закладає змову з Пілсудським... Наміри московського уряду зазначені таким чином досить виразно. Більшовицькі агенти мають розвинути в часі виборів велику акцію, як при останніх додаткових виборах на Волині (Ковалыщина), звільняти замішання між українськими виборцями, ширити анархію і хаос та ударемити плянову акцію українського політичного проводу.

Московський уряд гадає, що прийшов слушний час завдати рішучий удар національному проводові на західних землях. Московські можновладці не забули того, що Галичина була Шемонтом для українців позбавлених царизмом, що галицькі стрільці билися за визволення Київ, вони знають дуже добре, яке значіння має національний західно-український центр для визвольного руху на цілій Україні. І тому, що вони це знають, не полишають нагоди у тяжку для галицької та волинської землі годину зробіти все, щоб зникнути або знесилити її центр.

Але даремні будуть ці московські змагання, вони розіб'ються об єдність українського фронту.
М. Дашко.

Для інформації і порівняння.

Сільсько-господарське шкільництво на Закарпатті.

В 42 ч. часопису „Чехословенські Земедельці“ за 1930 р. знаходиться стаття інж. Влачіла про сільсько-господарське шкільництво на українських землях в Чехословаччині. Варто познайомитися з нею з тією статтею не тільки для самої інформації, але й для порівняння зі станом сільсько-господарського шкільництва на наших землях під Польщею.

Населення українських земель у Ч. С. Р. в 70 відсотках займається хліборобством і до перевороту не мало ні одної сільсько-господарської школи. Аби розбудити заінтересування населення для сільсько-господарської освіти, чехосло-

вацька влада потворила т. зв. народні сільсько-господарські школи, в яких сільська молодь, що кінчає народні школи, має змогу ознайомитися з найпотрібнішими основами новітнього господарювання. В 1929-30 р. було таких шкіл 146 (130 українських, 15 мадярських, 1 німецька). Сільсько-господарства вчилися в 244 класах, у яких було в тім році 3.902 сільських хлопців і 2.945 сільських дівчат. Для учителів народних шкіл уряджено до кінця 1927 р. 6 сільсько-господарських курсів, а від 1928 р. відбуваються постійно сільсько-господарські курси для учителів і учителок народних шкіл Підкарпаття в Кошицах.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 16. października 1930 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 226 z czasopiśma „Dilo“ z daty Lwów dnia 11. października 1930 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 245/30 na posiedzeniu niejawnym w dniu 16. października 1930 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 10. października 1930 r. przez Prokur. Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopiśma „Dilo“ Nr. 226 z daty Lwów 11. października 1930 r. zawierającego 1) w artykule pt. „Pered wybaramy“ a) w ustępie od słów „Pered“ do końca artykułu, 2) w artykule pt. „Demonstracji w Kijwie i Charkowie“ w całości, 3) w artykule pt. „Nowyny“ w ustępie zaczynającym się od słów „dnia 7. c. m. do słów w Kaliszu“ znanioną ad ustęp 1) 3) wywstępu z § 300 uk. a nadto ad ustęp 1) wywstępu z § 302 uk. ad ustęp 2) zbrodni z § 66 a) uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydać się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopiśma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie

w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie Niewykonanie tego zakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17 grudnia Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przestępstwo przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uszanowanie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułów ma na celu pod 1) 3) nieprawdziwych twierdzeń co do zachowania się władz administracyjnych w okresie przedwyborczym ponajdź w powadze znanych w okresie przedwyborczym pod 1) nadto organizować obywateli narodowości ruskiej do wrogiej stronniectwa przeciw obywatelom narodowości polskiej, pod 2) propagować wzgardę i nienawiść do administracji i do jednolitego związku Rzeczypospolitej, co odpowiada znamionom zbrodni i wywstępu z § 63a) uk. §§ 300 i 302 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 16 i 17 ust. prak. jest zatem powyższe postanowienie uszanowane.

Na oryginalne właściwe podpisy.

Za zgodność: (mianem sekretarza) starszy sekretarz.

Табір. Тепер є там 100 учителів і учительок, що поглинають сільсько-господарські курси. В училищних семінаріях в Ужгороді і Мукачеві навчають обов'язково сільського господарства.

Крім народних сільсько-господарських шкіл побудовано в Мукачеві 1929 р. модерну школу сільсько-господарську школу в інтернаті, котрою 2 мільйони чеських корон, до якої перенесено українську сільсько-господарську школу, що містилася під 1921-22 р. в Домбоках. У тій школі, крім правильного навчання сільського господарства, улаштовують у літніх місяцях 3-4 місячні курси для господарів, сільсько-господарські курси для учителів народних шкіл, курси для садівників і планівників винограду. В короткі часи будують окремі будинки для жіночої сільсько-господарської школи і садівничо-виноградарської. При школі є вправне господарство, закупає чехословацькою плодів при перевезенні земельної реформи.

В Нижній Веречках організовано в 1923-24 р. однорічну школу гірського і полонинного господарства.

В Ужгороді є від 1924-25 р. школа для під-

готовки лісовиків (побережників). У всіх тих школах навчається річно біля 430 сільської дітвори.

Автор статті підкреслює, що це далеко ще не вистарчає для задоволення потреб сільського населення Закарпаття та що даліша розбудова сільсько-господарського навчання є кінцевою потребою для населення цієї країни.

Що зроблено для поширення сільсько-господарської освіти українського населення в Польщі?

Українське населення Польщі, власне, чимало від українського населення Закарпаття, не має ні одної української державної сільсько-господарської школи. Воно отримало її те, що мало за австрійського правління. Знесено доповняти сільсько-господарські курси при народних школах, знесено навчання сільського господарства в учительських семінаріях та ставитися українським установам відомі ширшому загалові переноси в ширені позашкільної сільсько-господарської освіти. Наслідком того є затори в поступі сільсько-господарської культури українського села в Польщі. Це різко відбивається особливо тепер, в часі сільсько-госп. кризи.

Виборчі куріози.

Поновне безправне вичеркування українських виборців.

У своєму часі писалося про масові вичеркування українських виборців з виборчих листів до сейму в сенату, закидаючи їм безпідставно брак польського громадянства. Таких внесків на вичеркування немалих „комусь“ виборців „випитують“ тисячі до різних окружних комісій.

Чимало наших громадян доходило своїх прав і в законному рішенні вносило у доповідні комісії. Комісії ті, прослідивши на підставі пред'явлених урядових документів безпідставність внесків на вичеркування дотичних виборців, пересилали „децизиї“ з повідомленням, що їхній випис у виборчих листах „удержується в силі“ та при цьому подавали в поодинокі випадках і мотиви такої постановки для виборчих рішень.

Здавалось би, що на цьому повинно бути „княсь“ авантюрична спроба позбутися українських виборців і за цим рішучим соймовим листом. Та „хтось“ не дав за виграш. З деяких обwodових комісій одержали „протести“ і „залишені вже в листах“ українські виборці поновні „децизиї“ тим разом з повідомленнями, що їх такі повичеркували з листів.

На доказ наводимо дослівно обі такі „децизиї“, що відносяться до одної і тієї самої особи. Справа представляється так: Проти реєстрації п. Прима на вичеркнення з виборчих листів п. Вахнянина Данила, вніс п. Вахнянин своєчасно зажалення (спротив) і одержав від обwodової виборчої комісії ч. 78 таке рішення:

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr. 78. — Lwów — miasto, — powzięła w dniu dzisiejszym

następującą decyzję: Nie uwzględnia się reklamacji p. Prymy Władysława przeciwko umieszczeniu w spisie wyborców pana Wachnianyna Daniela i spisten utrzymuje się w mocy. Przeciw tej decyzji reklamujący p. Pryma Władysław ma prawo do dni 3 od dnia doręczenia wniesić przez tęże komisję zażalenie do Komisji okręgowej Nr. 50. Uzasadnienie: Pan Wachnianyn Daniel przedłożył „Tymczasowy dowód osobisty“ Dyr. Pol. we Lwowie 11/5 1923 L. 18807/23. Lwów, dnia 14. X. 1930. Przewodniczący Obwod. Kom. Wyb. Nr. 78. Buraczynski Bronisław wr.

Чи п. Прима Владислав вніс зажалення (спротив) проти постанови „децизиї“ — не знає. Натомість п. Вахнянин Данило одержав дня 23 жовтня 1930 рішення, в якому комісія твердить негідно з правом, немов би п. Вахнянин у своєму часі не вніс був опротиву і на тій підставі вичеркнено п. Вахнянина з листів. Дотична „децизиї“ звучить дослівно так:

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr. 78. Lwów — miasto — powzięła na dniu dzisiejszym następującą decyzję: Wobec niewniesienia w terminie sprzeciwu (?) zarządza się wykreślenie p. Wachnianyna Daniela z listy wyborców, w uwzględnieniu reklamacji p. Prymy Władysława we Lwowie, ul. Żulińskiego 9. — Przeciw tej decyzji służy p. (wykreślono) Wachnianinowi Danielowi prawo wniesienia przez tut. Komisję zażalenia do Komisji Okręgowej Nr. 50 — do dni 3 od dnia doręczenia tej decyzji. Lwów, dnia 19. X. 1930. Przewodniczący Obwod. Kom. Wyb. Nr. 78. Buraczynski mp.

Річ ясна, що друга „децизиї“ є протизакон-

на. Того роду виборча „децизиї“ виборчих комісій обчислена на те, що хтось не внесе своєчасно спротиву і таким чином удасться позбутися з виборчих листів навіть таких українських громадян, що на підставі пред'явлених документів доказали свою приналежність до польської держави і самі виборчі комісії рішенням це ствердили.

Очевидно всі українські виборці, яким доведено рішенням апальотичне до них наведеної 2 децизиї повинні до 3 днів внести умотивовані зажалення до окружної комісії через приналежну свою обwodову комісію.

За всякими порадами в тих та інших виборчих справах звертатися до канцелярії Об'єднаного Виборчого Б'юро у Львові, вул. Костяшка ч. 1. „а“, II, поверх

Італійська фашистська преса про події в нашому краю.

Італійська фашистська преса, що довгий час мстила виключно інформації польських телеграфічних агентств і пресових бюр про події в нашому краю, перед двома тижнями почала її освітлювати цілком інакше та опублікувала цілу низку статей про них в такому дусі, що спричинило інтервенцію польських офіційних представників у Римі.

Перша принесла обширну статтю на тему званих полії римська щоденна газета „Ліберо Фашиста“, впливовий столичний орган, вона в видрукувала в цілості відома комунікат трьох українських політичних партій у справі цих подій, що був надрукований в усіх львівських українській національній пресі. Така сама стаття появилася також у впливовому триєстенському органі „Іль Пополю д'Ітрієсте“. Попри те приніс обширну статтю на ці теми великий римський орган „Пополю д'Італія“.

Це найважливіші та найбільше поширені органи. Крім того появилася численні статті та інформації в інших органах італійської преси. Всі їх важко тут реєструвати.

Пятий з'їзд польської компартії.

„Правда“ пише, що при кінці вересня закінчився в Москві V. з'їзд польської комуністичної партії. З'їзд ствердив, що комуністичний рух у Польщі зміцнів. Ухвалено звернути найбільшу увагу на український рух у Галичині та спрямувати цей рух у комуністичне русло.

Комуністичний рух у Франції упадає.

„Матен“ подає, що за останні два роки комуністична партія у Франції втратила 70 проц. членів. Кількість передплатників комуністичної преси упала із 200,000 до 140,000. За те все делегат III. Інтернаціоналу Мануїльський висловив промові компартії у Франції розгубу догаду

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

41)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

„Ось цей вітрогон покинув мене...“ Тепер, мій дорогий хлопче, рахую на вас, що ви його заступите. Мої домагання такі: Секретар приходить до мене рано, в 8. год. і приносить зі собою снідання. Я диктую до полудня. В полудне секретар їсть сам, бо я не снідаю ніколи. Після цього снідання, обов'язково короткого, працюю далі. Коли виходжу на місто, секретар іде зі мною. Після вечірї прочитаю все надиктоване за день. Іду спати в 8. год. і секретар візьмий аж до другого дня. Я даю йому 100 франків місячно і вечеру. Не є це маеток, але за три роки, коли скінчу спомини, він дістане дарунок і то дарунок королівський, даю маркіза слово! Хочу від нього лише, щоб був точний, щоб не женився і щоб вмів добре писати під диктатом.

„Чи вмієте писати під диктатом?“ — „О, знаменито, пане маркізе!“ — І охота мене бра- да засміяти. Чи справді не було дещо смішного в тому, як то дола завялася, щоб я все життя писав під диктатом?

„То добре!“ — сказав маркіз. — Сідайте ось тут: маєте папір і чорнило. Зараз заберемося до роботи. Я зупинився на XXIV-ій главі „Мої непорозуміння з паном Де Вілезь“. Отже пи- шть...

„І почав диктувати скрипучим голосом, підстрибуючи як пильний коник з одного кутка кімнати в другий:

„Таким робом, Данилю, я дістаюсь до такого чудака, правду кажучи дуже доброї владі. Як досі то ми оба собою дуже задоволені. Коли вчора вечір він довідався, що ти приїжджаєш, давав мені для тебе пляшку цього старого вина. Ми дістаємо щодня до вечері одну таку, отже можеш уявити собі, що їмо неабияк. Зате вранці я приходжу зі своїм сніданням. Ти тріс би від сміху, якби бачив, як я кладу свій сир за кілька сотків на тарілці з правдивою порцеля- ни, що стоїть на обрусі обшитім гербами. Той старий робить це не зі скупарства, а щоб не мучити свого старого кухара варенням на обід...“

„Точно беручи моє життя не є дуже приєм- не. Спомини маркіза дуже цікаві. Я довідаюся з них сила річей про таких панів як Деказ і Ві- лезь, а це може колись мені пригодиться. В 8-й вечір я свободний. Іду на часописи до читальні або сказати добрий вечір нашому приятелю Перот... Чи ти пригадуєш собі Перота? Знаєш того з Севен, молодшого брата нашої мамі. Нині він уже не той — грубий, що й руками не обіймеш. Він має гарну кравчицю з порцеля- ною в пасажі Сомон. А що він дуже любить маму, то відчинив переді мною свої двері на- стіж. Зимовими вечорами це була велика поміч для мене... Але тепер, коли маю тебе, не журю- ся вже, що робити з вечірнім часом. І ти також ні, скажи? Ех, мій братчику! який я задоволений! які ми будемо щасливі!“

III.

Якимось — моєю мамою.

Коли Якимцьо скінчив оповідати свою Оди- сею, чебри прийшла на мене. Огонь догори

пригадував нам надаремне: „Спати, мої діти!“ свічки кричали: „До ліжка! до ліжка! ми ска- палися аж до ліхтарика!“, Якимцьо відгукнувся їм асесдо: „Не маєте голосу!“ і наша безсонна ніч тяглася далі.

Повірте мені прецінь, що те, що я оповів своєму братові, цікавило його сильно. Я опові- дав життя Маціцького в сарляндській гімназії — сумне життя, яке знаєте, читачі. Було там про поганих хлопчиків без серця, про збитки, про ворожнечу, принижуючі ситуації, про вічно не- задоволені ключі Віота, про душну кімнатчину під дахом, про зраду, ніч повну сліз і — бо Якимцьо такий добрий, що йому можна все ска- зати — також про гулянку в каварні Барбета, про поливівку з вояками, про довгі, про не- добайливість, про все аж до самогубства і аж до пророцтва о. Жермана: „Ти лишиниш дітяком усе життя.“

Якимцьо спер дікні на стіл, поклав на них голову і слухав моєї сповіді до кінця, не пере- риваючи мені... Вряди-годи він здригнувся і ка- же: „Відка!“

Коли я скінчив, він підійшов до мене, взяв мене за руки і сказав ніжно-тремтучим голосом: „Отче Жерман мав рацію, Данилю! Як бачиш, ти ще дитина, що не вмієш сам іти крізь життя і ти добре зробив, що сховався до мене. Від нині ти не є тільки моїм братом, але також і моїм сином, а тому, що мама далеко, я заступ- ляю тобі її. Хочеш, Данилю? Чи годиться, щоб я був твоєю мамою? Побачиш, що не буду тобі багато докучати. Єдине, чого домагаюсь від тебе це дозвіл, щоб я міг завісидати Ати поруч тебе і тримати тебе за руку. Тоді можеш спокій- но глядіти життя в лице, як мущина, а воно тебе не зість.“

(Продовження буде.)

Повні окружні листи

кандидатів Українського Виборчого Б'юро ч. 11.

Виборча округа 51 — Львів-Жовква-Сокаль-Рава Руська-Яворів і Любачів.

Сойм:

- 1) Д-р Левницький Дмитро, адвокат, голова Українського Нац.-Демокр. Об'єднання, Львів (УНДО).
- 2) Кохан Володимир, різник, господар, Гудорковичі, пов. Сокаль (УНДО).
- 3) Рудницька Наталія, проф. учит. семин. у Львові (УНДО).
- 4) Лисий Ілько, дир. Краєв. Т-ва „Сільський Господар“, Львів (УНДО).
- 5) Пеленський Зіновій Михайло, кооператор, Львів (УНДО).
- 6) Яворовський Євген, журналіст, Яворів (УСРП).
- 7) Зелений Андрій, дир. „Взаємної Помочі Українського Учителства“, Львів (УНДО).
- 8) Левчук Василь, господар, Потурниця, пов. Сокаль (УСРП).
- 9) Мигаль Константин, господар, Себечів, пов. Сокаль (УНДО).
- 10) Шепарович Олена, журналістка, Львів (УНДО).
- 11) Инж. Данилович Володимир, смер. скarb. грядовець, Жовква (УНДО).
- 12) Яремко Микола, господар, Жапалів, пов. Любачів (УНДО).
- 13) Шпак Іван, господар, Гребениці, пов. Жовква (УНДО).

Виборча округа 55 — Золочів-Зборів-Камінка Струмилова-Броди-Радехів-Бібрка-Перемішляни-Рогатин-Жидачів і Бережани.

Сойм:

- 1) Д-р Ярослав Олесницький, адвокат, Золочів (УНДО).
- 2) Д-р Любомир Макарушка, головн. секретар УНДО, Львів (УНДО).
- 3) Степан Кузик, директор кооперативи, Рогатин (УНДО).
- 4) Андрій Гриняк, господар, Данильче (УНДО).
- 5) Д-р Корнеліо Троян, адвокат, Ходорів (УНДО).
- 6) Михайло Ліщак, господар, Бережани (УНДО).
- 7) Іван Штабалюк, господар, Вибудів (УНДО).
- 8) Степан Лисий, господар, Манаїв (УСРП).

9) Д-р Роман Домбчевський, адвокат, Стрий (УСДП).

10) Михайло Матчак, журналіст, Львів (УСРП).

11) Міна Селезінкова, жінка адвоката, Радехів (УНДО).

12) Д-р Льонгін Горбачевський, адвокат, Камінка Струмилова (УНДО).

Виборча округа ч. 60 — Пинськ, Лушинець, Столин, Сарни.

1) Гладкий Гриць, редактор, Львів (УНДО).

2) Раєвський Василь, б. учитель, Сарни (УНДО).

3) о. Протоєрей Тхоржевський Вірослав, Камінь Шляхецький, пов. Кобрин (УНДО).

4) Дячок Пилип, селянин, місто Бережниця, пов. Сарни (УНДО).

5) Хруцький Сергій, б. гімн. проф. і б. пос., Антонівка, пов. Томашів Любельський (УНДО).

Справа Федоришина.

Як подав „Курер Пораппи“ з Нового Йорку, „Асоційшед Пресс“ опублікував вістку з Вашингтону такого змісту: „Державний департамент через своїх представників подав до відомості, що амбасада З'єдинених Держав у Варшаві почала слідство у справі Юстина Федоришина у країниці, американського громадянина, якого побили польські воїни. На випадок, колиб закиди проти польської влади були правдиві, повстала можливість протесту уряду З'єдинених Держав. Слідство буде провадити Джон Віллі, американський представник“.

Ще про катастрофу під Аквісграном.

Останні відомості говорять, що досі добуто з-під руїн копальні 171 трунів, а майже 100 ще в під землю. Крім цього в лічниці лежить 96 раних, з яких дехто бореться зі смертю. Найдено 360 м. під землею ще 9 трунів, а пополюди добуто двох робітників живих і здорових. У великій салі усталено довгий ряд домовин із тілами жертв катастрофи. Родини робітників приходять пізнавати своїх рідних, при чому діються сцени, яких перо не в силі описати.

Д-р Іван Куровець вернув

і приймає хорих від 27. жовтня 1930. 777 1—2

Польська преса про арештування

канадійського лікаря.

В усіх польській львівській пресі появляється втора більше-менше однозвучні інформації про арештування лікаря-канадійця п. Дея, д-ра Марітчака, д-ра В. Макарушки, пп. Кривокульського і Стадника, основані на поліційних джерелах, такого змісту:

„У зв'язку зі справою пацифікаційної акції командант постерунку в Гаїх доставив 21. X. 1930. год. 19. хвилини 15 до слідчого відділу п'ять типів, а саме: адвоката д-ра Володимира Марітчака, літ. 43, замикалого у Львові, Ринох ч. 15; 2) д-ра Богдана Макарушку, літ. 29, лікаря загального шпиталю у Львові, замикалого при вул. Пеленський ч. 12; 3) Степана Кривокульського 32-літнього студента медицини, замикалого при вул. Крупарській ч. 25; 4) Михайла Стадника, 26-літнього абсолюента політехіки; 5) Віліяма Фридерика Дея, 48-літнього мешканця Оперіс-віллі у провінції Онтаріо в Канаді.“

„Командант постерунку П. П. в Гаїх з'явився, що 21. X. в год 18 достав інформацію, що в селі Гаїх ходять якісь особняки від дому до дому, винитуючи мешканців, коли до села пришло військо, що зареєстрували, скільки було воєнків, коли поліція робила ревізії і як поводитись з населенням підчас ревізії. Командант станиці П. П. ствердивши, що ці типи виїхали автомобілем із Гаїх до Городиславич у Бобретчині, виїхав ровером слідом за автомобілем.“

„Коли командант станиці доїхав до цього села, застав місцеве населення зібране перед „Просвітою“. Він почав зараз шукати знайомих особняків і застав їх у домі одного селянина, та вибегітимував їх. Це були вище наведені. Командант, не думаючи довго, відставив названих до слідчого відділу у Львові. По дорозі командант станиці не послухав просьби Віліяма Фридерика Дея, щоб він міг розмовитись телефонічно із англійським консулом та запровадив їх усіх до слідчого відділу, де всіх переслухано і піддано ревізії, підчас якої заарештовано фотографічний апарат і лікарство. Самохід, яким ці типи їздили до Гаїх має ч. 8570 і є власністю лікаря

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЖОВТНЯ 1930.

ЯР. МАНДЮКОВА.

ЧАРИ БЛАКИТНОГО МОРЯ.

Острівце. — Старий замок. — Кани. — Гра хвиля. — Модні купелі. — Спорт у воді.

Сьогодні море привітливє. Користаючи з погоди, сідаємо на пароплав „Карабцель“ та їдемо на острів „Шато д'Іф“. Легенько посувається біле, велике судно, ще раз гуде сирена мало вух не зрівє й ми на повному морі. На чердаку весело, прогульковці пообідали лавочки й оглядають далековидами місто, що з моря виглядає дуже інтересно. Деся згубився крик, ватеря бруд, а лишлася прегарна картина міста, з якою на перший план, вибивається нова, величава катедрна у византійському стилі, яка має бути третьою щодо краси в Європі.

По правій стороні довгий скалистий півострів, по лівій ціла низка дрібних острівців і велика морська ліхтарня. Стрічаємо щораз частіше моторові човна то кораблі й щораз ближче підїзимо до острова.

Нараз пароплав зупинив хід, бо побачили велику срібної краси, рибу. Сторож-моряк закинув сіть і витягнув нагору. Була це гарна риба зі жовтими пасами, ранена в бік, мабуть зранив її якийсь корабель та вона не могла плавати і таким робом попала до нас.

Тимчасом підїзимо під скелю. Пароплав обложеной охоронним поясом, легенько при-тискується до берега, так, що зовсім легко ви-їздити. І несподівано вириває перед нами велике камінне замчище, з двома могутніми баштами. По розпеченому камінню, треба дрипати вверх, поміж мури й темним коридором входимо до подївля. Звідси вхід до старинних алязниць. Понури, грубі стіни, з масивного каміння, з чорними отворами-келіями, в яких ще до-недавна мучились люди, чомусь дуже нагаду-ють християнські-римські катакомби.

Дають нам маленькі свічки в руки й пха-ють у темну камінну могилу. Крикнувши провід-ник, пояснює, що в тій дірі мучився граф Монте-Крісто. п'ятнадцять літ добував діру в мурі й втік.

„Ось бачите тут є цей отвір, а тепер ходім на другу сторону, ось тут є прохід!“

Чи справді в цій келії мучився граф Монте-Крісто, історія не ствердила, але що в інших келіях сиділи по кілька і кількадесят літ такі лю-ди, як Жан Поль, Мірабо, Егаліте, Аббе Бесма-зір, генерал Пелісіє та інші визначні діячі фран-цуської революції — це факт.

Всі вогні, непривітні келії з написами ймен політичних злочинців.

Вузькими крученими східками, іноді зов-сім темними, виходимо на широку терасу й оглядаємо чудову картину. Просто з високої башти, спадає стіна в море, що невинно атакує камінь, а там на обрії, синіє Марсей, по морі різноколірними цятками снуються судна.

Не хочеться злазити та сирена протяжно гуде й нетерпляче кличе прогульковців. На бе-резі, наче зпід землі появляється фотограф і робить цікаві знімки. Малий песик, що стоїть при нім, тягне за лану й не хоче пустити нас від себе. Незвичайно гостинне звірятко та один моряк сильніше потягнув його й він зі шумом падає в море. Люто вискакує на беріг, стріпує кудли, форкає носом та завзято гавкає, але ми, зі сміхом втікаємо блакитними філіями далеко, далеко.

Вечір. Сидимо на лавочці, під розкішними пальмами бульвару де ля Круазетт у Кани (Cannes).

Море зовсім чорне, іноді переходить у гра-натову краску. Місяць, погойдується на хвилях і творить мигтлючу стяжку. Тремтуча, боязко підбігає до берега, розбивається об брутальні каміні б'юки й знічечена тікає у сутінки. На право, велика, червона морська ліхтарня, про-бує рівнятися з місяцем, але це їй не вдається. А в чорній п'ятій ночі, инготять світла паро-плавів та моторівок, що наблизжаються до бе-рега.

На березі ясно наче в день. Грає музика, танцюють розбавлені пари, приборані в купелєві одяги та паперові, фантастичні капелюшки. По-між столики увидаються в білих фартушках, гарсоні й розносять вино, морожене, овочі. Тріскають корки від шампаня, ллється стру-мінням вино, ллється дзвінкий сміх. І не хочеть-ся йти до хати, сон тікає з очей, а приходиться ба-

жання забави. Недурно в часі карнавалу, ціли-ми ночами їдуть забави й бої квітками, недур-но наїздять тут гості й не жалкують за грішми, що так хутко вилетять з кишені.

Наймодніші купелі — Жюан Ле Пен. Лю-дина й природа подали собі руки, щоб прикраси-ти залив Жюан у низку розкішних віл і го-телів, що тягнуться аж до Антигського рога.

По вулицях зовсім свободно проходжують-ся жінки у довгих, шовкових штаних, з широ-кокрисими соломковими капелюшками на го-ловках. Різноколірні, лискучі одяги, на тлі при-бережних кактей і альоє виглядають оригі-нально.

Але для панів тут дійсний рай. Не дують ковчирчики, ходять вони зовсім „без краватки“ у плавцях, проходжуються цілими днями й „фліртують“. Колиж надто припече сонце, „бух“ у море й уже добре.

На теплому пісочку вигріваємось, наче ко-тики у запічку, а потім за іншими біжимо на довгий місток й кадеємось у море та пливемо до помосту, віддаленого яких 50 метрів від бе-рега. Вода зовсім не глибока, так, що не гро-зить небезпека втопитись, а плавати у солоній воді зовсім легко, тільки поводитись, а хвилі гойдають туди й сюди. На помості, всякі ру-ханкові приладдя, довгі шнур з поясами до плавання, у воді аж робиться від гумових звірів, на яких можна сісти й зовсім вигідно плавати. Крім цього плаває маса човнів, саней, морських роверів, а часом злітають гидропльани й обо-зять за оплатою гостей.

І старші безжурні наче діти, граються вели-кими гумовими м'ячами, бігають, долаються й весело сміються, як хто перекинеться.

На пляжі весь день кипить життя, у гарячих проміннях сонця вигріваються на лежках, чи-тають часописи, полагоджують всякі орудки й роблять знакомство. Розносять вино, мороже-не й всякого рода салатки, за добрі гроші, услужні люди. Якийсь короткий черевань хоче доконче вдержати „лінію“, робить руханкові вправи. Інші зпід ока слідкують за його кумед-ними рухами, червоним обличчям, по якому ледь-ледь гіркий піт і сміються дискретно в кулак-

(Продовження буде)

Що діється в нашому краю.

д-ра М. Павлишина, а провадив його Степан Кривокульський, швагер д-ра Павлишина. Д-р Богдан Макарушко знав, що його покликають до свого латинського помічника тому він в той 14. дістав від д-ра Павлишина автомобіль. Коли приїхав автомобілем на вул. Палади, на розі вул. Руської дістав від санітарки "Народної Лікарни" лікарства та приладдя. Тут стрінувся з д-ром Марітчаким і Стадником та третім незнайомим, якого йому представлено як лікаря. Приїхавши до Гайв бандажував побитих, яких було п'ять.

Іванків представив справу д-ра Марітчак, який чейка не їхав для асиста д-рові Макарушко при лікуванні побитих. Він знав, що в. Шеларовича на "Союз України" повідомила його, що на нього чекає якийсь пан із Канади, який говорить тільки по англійськи і по французьки. Приїхавши до цього товариства, він познайомився із ним особисто, який представився йому як Віліям Фридрих Дей, лікар. Дей запропонував д-ру Марітчаків прогулянку автомобілем в околиці Львова, на що д-р Марітчак погодився. Степан Кривокульський показав, що його швагер д-р Павлишин поручив йому віднести д-ра Макарушку до свого в Гайв, а Стадник лікаря, що вів автомобілем в товариство Кривокульського. У всіх, з винятком Дей, перевезено домашню ревізію і анекдотично різні записки та кореспонденцію, яку тепер переглядають.

По переслуханні арештовано д-ра Марітчак, д-ра Макарушку, Стадника і Кривокульського, а в. Ф. Дей притримано, доки не вясниться його участь в ній справі. Правдоподібно, як говорять, він діставав 100 золотих денно діти.

Позавши це "Слово Польське" від себе додає: "Нечуваю провокація арештована львівськими українськими політиками, мусить стрітись з найгострішим осудом. Вже досить цього чужі агенти галапазували на сільській населенні, баламутили його та цинічно підкопували престиж влади. Чужим агентам завдячує та частина населення, яка піддалась терорі гайдамачних боїв і дала себе спровокувати до влочинних вчинків, пасажки у формі енергичних, але конечних нацифікаційних розпорядків. Відважність по тих усіх провинах, яких допустилась поворуха гайдамаччина супроти польської держави та супроти населення краю, польського, як і руського, обиджати села для дальшого підкопування повати державної влади та урядувати енергетично "судити" проти держави, це вже вершок змастості. Ця аухальність не може чистити ані на погугранні влади, ані на терпелівість руського населення, яке вже має досить цих моральних палів, які варять власне пиво, а потім із мшачих дів ауглають хильцем, коли інші найважчі мусить його за них пити".

Чеська преса про події в Галичині.

У справі відомих подій на нашій землі помітували статті ось які чеські органи: 1) загальне уже в нас "Право Ліду" орган проурядової чеської соціалдемократії (стаття д-ра Харвата); 2) "Народні Освобожені", орган загальної легіонерської організації, дуже обізнаний до Масарика і Бенеша; 3) "Пражський Вечернік"; 4) "Народні Політики" найбільше поширений чеський орган, обізнаний до чеських націоналдемократів; 5) "Народні Лісти", офіційльний орган націоналдемократів-жармарківців (передова стаття головного редактора Червінкі); 6) "Вечернік Руського Права", орган чеських інтернаціоналістів; 7) у місячнику "Словенські Шмелз" (ч. 8.) є прегарна стаття В. Харвата.

Справа Палестини.

Як відомо, англійський уряд має намір зміняти свою політику в Палестині в користь арабів та припинити еміграцію жидів до Палестини, що очевидно викликає великий спротив жидів. Як подає англійська преса, уряд Мекдональда, віддаючи ревізію свою політику в Палестині, має на меті збільшити собі арабське населення в цій країні, а тим самим перетягнути на свій бік маючий в Індії, щоб ослабити впливи гіндуських націоналістів. На знак протесту проти використання справи Палестини для цілей англійської політики, голова єврейської екекутивної Вайцман оголосив своє уступлення і вислав до англ. міністра колоній письмо, в якому заявив, що декларація англійського уряду збільшувати жидівського народу на створення своєї держави. Член єврейської екекутивної д-р Кан заявив представникам преси, що жадна сила не спроможна привезти жидів зрезигнувати із їхніх прав до Палестини. Декларація англійського уряду може ослабити єврейський рух, але збити його не може. Жидівська преса в Америці вище, явно, що Англія продла Палестину арабам у неволю.

Львівщина.

В Чижиківі, де згоріла недавно стайня на фільварку Богдановича, а довкруги найдено комуністичні прапори та дечокни, з'явилась учора знова (вже втретє) поліційна експедиція. П. Богданович зажадав від громади 8.000 зол. за стайню. Далше поліція, допидавшись, що кооперативу хотсь фотографувати та що в Чижиківі був Преосв. о. д-р Бучко, зачала винувати, мовляв: "Відважесь, як фотографували кооперативен?" Після того селяни мусили винувати, винити та чистенько поліпшити кооперативу та читальню. Що далше діється, не вати. Нині, 23. жовтня мала зібратись громадська рада з ухвалити 8.000 зол. для п. Богдановича.

З Запитува, пов. Львів, повідомляють нас, що до того села приїхала поліційна експедиція в неділю 19. жовтня. Поліція відвідала в першу чергу читальню й бібліотеку, одну з кращих селянських бібліотек. Описав перевели ревізію в синій-студентів начальника громади Петрини Теодора, у Кременецького Івана, Сешиці Мих. Сешиці Івана (вдруге) і Кременецького Володимира. Останнього арештовано. Арештовано також (вже вдруге) Цигана Василя, але в 10. год. веч. його випустили. Арештованих В. Кременецького і Мих. Сешицю перевезли в понеділок 20. п. м. до Львова.

З Миклашева, пов. Львів, повідомляють нас, що в суботу 11. жовтня п. р. експедиція, з доколичних постерунків, перевела строгі ревізію в тамошній чит. "Просвіти", кооперативі, в голови кооп. Івана Бубелі, у скарбника чит. Василя Чорного і в господарів Федя Романова та М. Моравського. Найдовше були в читальні й кооперативі. А в понеділок 13. жовтня ті самі поліція під проводом команданта а Гайв явилися вдруге в селі і відвідали господарів Семена Поповича і Василя Голозатового.

В Голоску під Львовом перевела поліція дня 21. п. м. ревізію в місцевій чит. "Просвіти" і в кількох українських свідомих громадян.

БОРИНИЧІ, ПОВ. БІБРКА.

В Бориничах, повіт Бібрка, уланська експедиція відвідала м. ін. п. Грия Артимова (який перебуває на лічній у Львові), Грия Ковальчука, Пилипа Крижанівського, Михайла Походжя, Дмитра Шлюсара, В. Фігора, Теодора Манишина, Івана та Грия Ключко, Грия Ішака, Петра Опришка й Івана Колодія. З села забрано вола, 80 кірців вівса і т. д.

ПІДГАЄЧЧИНА.

В селі Золотини поліція перевела мин. тижня строгі ревізію у студ. теол. Івана Цимбали, студ. прав Івана Дурбака та в багатьох свідоміших селян. Масові ревізії перевели ще в Соколові, Сокильниках та Лискавах. В Гайворонці відвідала експедиція 14. жовтня (відділ кавалерії і піхоти) районну молочноярню і кооперативу. В Підгайках в мин. тижні було багато арештувань. М. ін. арештовані п. Павликів з філії "Просвіти", д-р Фаріон і урядові Повітового Союзу.

БРІДЩИНА.

В селі Черниця гостили улани вдруге. Перший раз лише переночували і відіхали. Другий раз, 15. п. м., знова приїхали і переводили ревізію у свідоміших селян. Священника о. С. Клепарчука арештували, але по двох днях випустили. Найдовше були у Степана і Льва Ломіковських, в яких переводили основну й гостру ревізію. Були теж в кооперативі. Зазначуємо, що ні в селі, ні в околиці не було ніяких саботажів і населення цілком спокійне.

СТАНІСЛАВІВЩИНА.

В Деліві перевела поліція ревізію в місцевого пароха о. Гарасевича, в українських товариствах села і в урядовці тихже товариств.

В Тумирі поліція перевела ревізію в місцевого пароха о. Дерлиці та у свідоміших громадян! Забрали в деякого приватну кореспонденцію.

У Викторіві була на днях уланська експедиція. Улани відвідали м. ін. місцеву зразкову молочноярню і кількох господарів, у тому числі п. Федора Гаума, відомого кооператора.

СКАЛАТИЩИНА.

В Скалаті Старім, повіт Скалат, перевела поліція ревізію в місцевого пароха о. Од. Білинського, в місцевій кооперативі, в доміні т-ва "Луг" і в деяких свідоміших українців.

У Грималові невідомі справники вибили перед трьома тижнями 4 шиб у помешканні голови Повіт. Комітету УНДО п. Олександра Пісцького. А 17. ч. м. обидали знову якісь алочинні помешкання п. Пісцького величезними, звиз 2-кілевіми каменюками і вибили 8 шиб та поломали навіть рами у вікнах. Поліція списала протокол.

Тотж ночі (з 17. на 18. п. м.) хотсь обліпня колом фірмову табличку адв. д-ра Озінчика в Грималові, а на ній наліпили проти українську пісню з погрозами. (Ту пісню прислано до ред. "Діла").

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

В Бірках Великих, пов. Тернопіль, перевела поліція ревізію в домі деяких гімн. учнів розв'язаної тернопільської української гімназії. Шукали за "Сурмою" і революнерами. Нічого не найшли.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В Даливі, пов. Дрогобич, поліція перевела ревізію в місцевого пароха о. Льва Шумського. О. Шумського арештували і відвели до Дрогобича. Після слідства випустили арештованого на волю.

КОСІВЩИНА.

В Жабю-Слупейці перевела поліція ревізію у всіх українських установах та в деяких українських громадян. Нічого не найшли.

СОЛОТВИНЩИНА.

В ночі 8. жовтня перевели поліційні органи ревізію в Російній у Антона Гуменика, учиненого студ. філ. (шукали за незнайомим чоловіком?). В тім-же селі переведено ще в ночі з 19. на 20. вересня п. р. ревізію в чит. "Просвіти" ч. 1, у о. Яримовича (6. години), Пеліха, Василя Сітка, Антона Гуменика, Василя Василевого, Юрка Іванкова і в чит. "Просвіти" ч. 2. Арештували членів Т-ва опіки над молодію і по кількох годинах випустили. Причиною ревізії був чийсь донос на людей, що відбувають віча коло церкви без дозволу власти. Фактично були тільки збори парохіян в цілі вибору церковної старшини. Крім отсих ревізій відбулися ще ревізію у свідомих селян в Старуні, де пароха о. Корсака арештовано і відставлено до арештів при окружнім суді в Станиславові.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Слідчий відділ ревізії ревізію в льокал Повіт. Народної Канцелярії в Перемишлі у зв'язку з арештуванням Осипа Сенечка, урядовця тої канцелярії. Сенечкові закидають проти-державну роботу в перемишльській повіті.

Вибірчий рух.

СОЛОТВИНЩИНА.

В Солотвині відбулася дня 19. жовтня п. р. довгочасна передвиборча нарада представників з 17 сіл, яких явилось 106. Нарату отворив і реферував про політичне й економічне положення українського народу під Польщею д-р Олександр Черненко, адвокат у Солотвині. В положенні реферату увійшло до селі нарад двох постерункових і нараду розв'язали тому, що, мовляв, "референт говорить не в справі виборів, а про саботажі". Не вважаючи на протест д-ра Черненка, нараду розігнали. Учасники розійшлись домі в рішучою постановою стати одностайно до голосування за українським блоком. — Заповіджено в імені Повітового Комітету низку віт по селам Солотвинщини в слідуючих неділях аж до кінця передвиборчого часу.

Листи Б. Б. на Волині.

В окрузі ч. 56 Ковель кандидують на чоловічих місцях з листи ч. 1.: 1) Едвард Гонсьор, поляк, різьник, 2) Петро Пеліний, українець, редактор, 3) Казимир Ціхальський, поляк, залізничник, 4) Михайло Тележинський, українець, музик, 5) Стефан Мроцьковський, поляк, різьник, 6) М. Баламут, українець, комісар повіт, комунальної каси.

В окрузі ч. 57 Луцьк—Рівне: 1) князь Януш Радзівіл, 2) Микита Мороз, українець, 3) Ал. Стефаняк, поляк, різьник інспектор, 4) К. Раас, поляк, президент волинської Ремісничої Палати, 5) Стефан Скрипник, українець, гром. секретар, 6) Василь Сосейда, українець.

В окрузі ч. 58 Кременько—Дубно—Здолбунов: 1) Ігнаті Пуласкі, поляк, промисловець, 2) Ежен Богуславський, українець, гімн. учитель, 3) Ва. Медуна, чех, різьник, 4) Василь Стефанюк, українець, учитель, 5) Тадей Вембіці, поляк, директор банку, 6) К. Улятовскі, поляк, лікар, 7) Ол. Стасюк, українець, учитель, 8) Атаназі Куш-Грабовскі, поляк, різьник.

До сенату з волинського воєводства кандидують на чоловічих місцях: 1) Тадей Двораківскі, 2) М. Маслов, 3) Антоні Станевіч, 4) Стефан Богущевскі, 5) Інокенти Глонаці, 6) Стефан Редько.

Звертають нам увагу, що поміщений на четвертому місці листи ББ в новельській окрузі Мих. Тележинський — це той самий, що перед кількома днями з обуренням простував у "Діла".

що він не знає нічого про ніяку рептильну і в ліній рептильній не думає працювати. Тимчасом поїхав М. Телемиский працює як співробітник у відомій рептильній „Українська Ніва“, якої — мимоходом сказавши — ніхто не читає, хоч її людям наклеюють. Сидить він у редакції тієї рептильній при одному століку із відомим Петром Певним і має сміливість просягати, що він „не був і не збирається бути редактором якої-небудь рептильній“...

При цій нагоді варто полати, що на листі ББ у столичній окрузі (ч. 53) поставлено відомих хуліганів-селян: Уршаджука Дмитра (на 6. місяці) і Ковальчука Максима (на 8. місяці), а також москвофіла Корвацького Миколу, урядовця магістрату в Коломиї (на 13. місяці). На третьому місяці (після гр. Давидицького Владислава і Б. ауполя і бурмістра Станіслава Вацлава Хораша) кандидатів з-р Рубель Людвік, редактор „Л. Кур'єра Цолленного“ у Кракові, сподіючись мабуть, що вляче тому органі українське населення підтримав п. редактора як один муж.

У самбірській виборчій окрузі поставлено на листі ББ м. ін. ославленого комісара Народного Дому у Львові Михайла Бачинського.

Ще один бувший посол арештований.

Бувшого посла Семена Жука (УСРП.) арештували 20. жовтня вночі в Крем'янці.

Жукові закидає прокуратор, що на річках виношував протидержавні промови.

Зі Соловецьких островів.

До Праги приїхав інтелігентний російський селянин Ксенофонт Матвійович Соловйов, який що дво втік із Соловецьких островів, де його більшовики вивезли за спротив проти колективізації. Цей селянин мав перед російською, а по часті в українською еміграцію реферат про настрій серед селянства в СРСР і про життя на Соловецьких Островах. Він признає, що російське селянство під час революції прийняло більшовицьку владу із ентузіазмом і радістю, бо більшовики дали йому землю і відкрили шляхи до праці при будівництві держави. Але „як сніг на голову упала на селянство колективізація і боротьба більшовиків проти церкви, проти багатшого селянства“. Колективізація наткнулась „на розпучливий спротив селянства“ і тоді радянська влада почала такий терор проти села, що утратила на селі всі симпатії. „Ніхто не підійшов так близько до душі селянина, як комуністи і ніхто так скоро не втратив прихильності селян, як комуністи“ — говорив цей селянин. Більшовики своєю колективізацією зруйнували село так, що тепер там панують „голод і нужда, які кличуть до неба про помсту“. На Соловецьких Островах поміщено 300.00 осіб, де вмирають від недуг, нужди і побой. ДПУ є державою в державі, яка дозволяє собі на насильства, яких не знає світ у своїй історії людства. Населення вже не боїться тюрми зовсім, а боїться тільки Соловецьких Островів, де треба терпіти роки, а звідки мало хто вертає живий, а здоровий напевно не верне ніхто.

Найстрашніші наслідки більшовизму всеж у тім, що комуністичний рух розклав і адеморалізував молодь. Під впливом комунізму вся етика серед молоді впала, нема такого злочину і подлости, якої хтось соромився би чи боявся, сини некавалієт батьків, збіднована і адеморалізована молодь стає на службу ДПУ за копійку. З радянської влади владовлені тільки ДПУ і комуністична партія, яка жине коштом 99 проц. населення, яке ненавидить більшовизм.

ОСТАННІ ВІСТІ

УНЕВАЖНЕННЯ ВИБ. ЛИСТИ.

Окружна виборча комісія в окрузі 28. Красностав-Грушевіч уневажила комуністичну листу Робітничо-Селянської Єдності. Скреслили 14 підписів, тому листа не має потрібних 50 підписів. — Виб. комісія ч. 1. (Варшава-місто) затвердила окр. листу ББ. до союму та сенату, а уневажила листу Армії Спасення.

ПІСЛЯ АРЕШТУВАННЯ КАНАДІЙЦЯ.

Лікаря Фридриха Дея з Канади, що від багато літ займається журналістикою, як відомо, випустили на волю з місця. Вийшли на волю також д-р Марітчан, д-р Макарушка та абс. політехіки Стадник. Переведена в них ревізія не дала ніякого вислідку. Дея є від 1923 р. в Європі, відвідував Чехословаччину, Францію, Німеччину, Англію та посилав дописи канадським часописам. Він приїхав до Львова на основі канадського паспорту з Праги. Про цілу подію повідомили мін-ство закордонних справ, яке чинить далі розпорядки.

НОВИЙ ОСІДОК ЕМІГР. УРЯДУ У ЛЬВОВІ.

Експозитура Еміграційного Уряду перенесла своєї бюро 23. жовтня (в суботу) з вул. Кармелітської 4. до нового Еміграційного Дому при вул. Вишневецьких 4 (ріг вул. 29-го Листопада).

ВЛОМ ДО ПОВ. СУДУ В РОЖНІТОВІ.

Дня 23. жовтня над раном невідомі люди дісталися крізь вікно до повітового суду в Рожнітові (пов. Долина). У карному відділі порозкидали акти, а багато з них спалили.

ПОЖЕЖІ.

Дня 23. жовтня аполудне згоріло в Борщівчанах (пов. Львів) 5 господарств, у цьому 9 хат і господарських будинків. Ствердили, що пожежа повсталася наслідком необережності малолітніх дітей.

Вночі з 22. на 23. жовтня ц. р. в Миклашіві до стирти дідича Розвадовського підійшов якийсь осібник, щоби їх підпалити. Вже підложив намочені бензином шмати під стирти і став утікати. Його побачили вартівники і пустилися в погоню. Зловили його і показалося, що не якийсь волиняк. При ньому найшли комуністичні летючки. Люди кажуть, що бачили його попереднього дня в Чижикові, де попередньої ночі згоріла стайня Богдановича. Поліція веде слідство. Кажуть, що арештований признався до шістьох підпалів.

У Слобідці Малій (пов. Коломия) згоріла стирта конюшини Маєра Кернера, що стояла біля госп. будинків. У Ганусівцях (пов. Станіславів) згоріло 6 господарств наслідком необережності в хаті Дан. Шурика.

РЕВІЗІІ.

Командант поліційної станиці в Замарстиніві перевів із кількома поліцейськими ревізію в Голоску Вел. Польські джерела повідомляють, що цимто у секретаря місц. читальні „Просвіти“ Андр. Сабарія найшли кріс, багнети, збіркові блокноти УВО та військ. принаряди. У Гр. Чухорія, заступника голови читальні (що занятий в міських каблєві відділі) найшли каблєві принаряди, у Вас. Єгаша найшли нібито якусь бомбу і вибуховий матеріал. У хаті Ратушного найшли буцімто „цілий склад“ крісів і револьверів.

АРЕШТУВАННЯ.

У Станіславові арештували Осипа Кузьму з Коломиї. В нього, як повідомляють польські джерела, найшли комуністичні книжки. — У Станіславові арештували уч. 7. гімна. кл. Вас. Чижевського. Поліція закидає йому, що вербував членів для „Пласту“ та збирав складки на політичних в'язнів.

СПРАВА НІМ.-ФР. ПОРОЗУМІННЯ.

Німецько-французький союз.

Інформаційне бюро Конті оголосило лист німецького діяча в ділянці акцій німецько-французького порозуміння Арн. Рехберга. Рехберг вислав 19. жовтня Гітлерові телеграму, в якій повідомляє, що Герве, видавець фр. денника „Ля Віктор“ просив Рехберга, щоби спітав Гітлера, чи приймає ось. програму нім.-фр. порозуміння, якого умовини були оголошені в згаданім часописі 16. жовтня. Умовини ті є: 1) Скреслення німецьких репараційних тягарів, коли Зауч. Держави заявлять, що готові анулювати довги союзним державам, 2) повернення басейну Зари Німеччині без плебісциту, 3) Франція годиться на злуку Австрії з Німеччиною, 4) Німеччина одержить назад Того та Камерун, 5) Німеччина після закінчення військового нім.-фр. союзу дістане військовий статут на французький зразок, в ефективний стан німецької збройної сили буде поставлений на рівні зі станом фр. армії, стаціонованої в краю, 6) Франція має інтервенювати в приязному дусі в Польщі для вніснення згоди Польщі на зворот коридора Німеччині. Герве зазначає, що ведення акцій залежить від Гітлерової згоди. Від себе Рехберг зазначає, яку вагу для справи має Гітлерова відповідь. Такуж телеграму Рехберг вислав головному командантові Штальгельму полк. Зельдте та голові нім.-нац. партії Гугенбергові. Відповіді на телеграми не дістав ані Рехберг, ані Герве.

ЖЕРТВИ КАТАСТРОФИ В АЛЬСДОРФІ.

Урядово стверджують, що з копальні в Альсдорфі дня 23. жовтня до год. 1.30 опівночі добули 248 трупів. Похорон жертв катастрофи буде в суботу при участі міністра праці та пруського міністра торгівлі. Похоронять їх у спільній могилі.

КАТАСТРОФА В КАТАСТРОФІ.

З Альсдорфу прийшла вістка, що дня 23. жовтня перед північю завалився шиб і засипав рятунковий відділ: 20 робітників і 1 шахтаря. Побойються, що всі вони згинували.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА У ВАРШАВІ.

Дня 23. жовтня у Варшаві на кріпко фабри. ки Спілки Будови Паровозів упав військовий літак із дуже невеликої висоти. Літак пробив склику кріпко галі та задержався на вивантаж. 2-го поверху, де працювало кількисот робітників. Рятункова стайня ваялася до рятунку. Зліта літака добули трупа пільота підпор. Граніцького. Ранені були три робітники. Збірник літака не вибухнув, а то катастрофа була би страшніша. Фабр. галі залита кількисотами літрами бензину.

НОВИНКИ

— Тим ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, які на дня одержать упізнання за передплату, а не вирівняють її до кінця цього місяця, з днем 1. листопада будемо припенелені припинити вислаку нашого часопису.

— Конфіскація календаря „Дніпро.“ Календар „Дніпро“, виданий Товариством Допомоги Емігрантам з Великої України на рік 1931 підпав конфіскації за згадку, присвячену пам'яті графа Тишкевича, д-ра Лукасевича і Петра Холодного п. з. „Тим, що відійшав“. Конфіскавані дві сторінки усунуто і календар уже в продажі.

— Капіт закарпатських москвофілів. Москвофіли із Закарпатської України вполюють у населення Закарпаття думку, що російська мова та сама що і мова закарпатських українців та що їхні часописи і журнали, писані жаклиним воляліком. Якого не розуміють і самі редактори, це справжня російська мова і то літературна. Тимчасом російська преса щораз то частіше докоряє цій „руській“ пресі з Ужгорода, що жадний російця не розуміє всіх цих карпатсько-руських писаній. От у часописі „За Свободу“, який виходить у Варшаві, якийсь російський емігрант, помістивши рецензію на журнал „Нива“, пише: „Журнал видається на Закарпатській Русі, а мова, якою він писаний, не руська. У всякому разі це не мова Пушкіна, ані Лермонтова, ані Гоголя, чи Тургенева. Дуже жаль. А біди москвофіли з Ужгорода переконують усіх, що їхня мова і мова всієї Закарпатської України, то мова Пушкіна і Лермонтова.“

— Смерть пачкаря на литовським кордоні. Недалеко Оран на литовським кордоні польська прикорд. сторожа завважила пачкаря Сорзєя і його невідомого товариша, що переносили якийсь крам на литовську територію. Сторожа стріляла за ними і вбила невідомого пачкаря, який пострілений упав до ріки, а Сорзєя арештовано.

— До статистици жертв світової війни. Статистика виказує, що цього року, цебто 12 літ по світової війні, є ще 200.000 воєнків усіх армій світа, які рідчас битв пропали без сліду і досі ніхто не знає, чи вони живуть, чи згинували в боях, або в полоні. Сама б. Росія має 160 тисяч таких безслідно загинулих воєнків. Багато з них живе на чужині, але не хоче вертати до вітчизни, як довго там панують більшовики. В Німеччині пропало 24000 воєнків, на яких і досі чекають родини, до Франції не вернуло 48000 воєнків, а нема і доказу, чи живуть. Англія анікує досі на поворот 10.000 своїх воєнків.

— Італійський король їде до Єрусалиму. Італійська преса пише, що король Віктор Емануел вибирається відвідати святу землю. Різдвяні свята король святкуватиме в Єрусалимі.

— Нова пристань СРСР. Радянська преса подає, що рада народніх комісарів ухвалила розпочати будову нової пристані в залізні Іманга на бережжях Ледоватого Океану для обслуговування й оживлення торгівлі Сибіру.

— Страшна епідемія чуми в Китаю поширюється епідемія чуми. В провінції Фен-Чав є села, в яких населення вимерло зовсім і села стоять порожні. В кількох селах залишилося по 10 осіб при життю. На цілому терені, де є ця грізна епідемія, нема ні одної лічниці.

— Жінка запрагнула слави Ліндберга. Арога Кліффорд із Нової Зеландії зложива у летунський шкіль Іспити і заявива, що у найближчому часі вибереться літаком у дорогу через Атлантику, щоби здобути для себе славу Ліндберга. Американська преса містить її портрет: це молода, пристойна жінка із енергічним та мужеським виразом лиця.

Новий зшиток Української Енциклопедії.

Треба з якнайбільшим признанням висловитися про подиву гідне видавництво не під звичайну міру наших обставин, яким є „Українська Загальна Енциклопедія“. 5-ий черговий зшиток зміцнює довіру до цього видавництва, задуманого та переведеного на зразок європейських. Створене зусиллями приватних осіб, во-

